

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Sa/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200343
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bystrianská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7022200343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, ako správny súd sudkyňou JUDr. Danou Bystrianskou, v právnej veci žalobkyne: mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX B., zastúpenej zákonnou zástupkyňou D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX B., proti žalovanému: Ústrediu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddeleniu peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, Zádielska 2, 043 12 Košice, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2022/6988 zo dňa 17. mája 2022, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, rozhodnutím č. KE1 /OPPKNĹZPAPĹ/SOC/2022/13 9928-4, zo dňa 17. februára 2022 podľa § 5 ods. 7 písm. a) bod 3. zákona č. 453/2003 Z. z. a § 52 písm. a) bod 3.a § 22 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, nevyhovел žiadosti zo dňa 29.12.2021 a nepriznal maloletej žalobkyni peňažný príspevok na osobnú asistenciu. V odôvodnení uviedol, že posudzovaná je v prirodzenej rodičovskej starostlivosti ako každé dieťa do šiestich rokov, toho času dieťa nie je odkázaná na osobnú asistenciu pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č.447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, preto žiadosti o peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa nevyhovuje a kompenzácia sa nenavrhuje. Uviedol, že na základe komplexného posudku oddelenia posudkových činností Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KEO/RPĹ/SOC/2022/140060 č.z. 2022/178411 zo dňa 16. februára 2022 bola menovanej stanovenej miera funkčnej poruchy na 70 % podľa prílohy č. 3, časti XV. bod 1 písm. c), k zákonu č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, preto sa fyzická osoba považuje za ťažko zdravotne postihnutú. Termín opätovného posúdenia zdravotného stavu sa stanovuje na január 2024.

2. Zákonná zástupkyňa žalobkyne podala dňa 11. marca 2022 odvolanie proti tomuto rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu. Uviedla, že podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia bol komplexný posudok úradu č. KEO/RPĹ/SOC/2022/140060 č.z.2022/178411 zo dňa 16. februára 2022, podľa ktorého sa posudzovaná považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku stanovenia miery funkčnej poruchy (ďalej len „MFP“) 70% podľa časti XV. 1.c), prílohy č. 3 Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, 7. dôvodu ťažkého - zdravotného postihnutia, posudzovaná je odkázaná na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu bol stanovený na január 2024.

3. Uviedla, že Posudkový lekár ústredia po preskúmaní predloženej spisovej dokumentácie vydal lekársky posudok č. IJPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 04.05.2022 a následne ústredie dňa 16.05.2022 vydalo komplexný posudok č. UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC72022/2019. Posudkovým lekárom ústredia bola MFP posudzovanej stanovená na 70% podľa časti XV. 1.c), prílohy č.3 Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre stavy po traume (úraze) hlavy a mozgu s vnútro lebkovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti, poruchy ťažkého stupňa, v dôsledku čoho sa posudzovaná považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. MFP bola posudkovým lekárom ústredia z rozmedzia 70% - 80% stanovená na úrovni 70% vzhľadom k tendencii k neurologickému zlepšovaniu od úrazu. Z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia je posudzovaná odkázaná na sprievodcu, termín opätovného posúdenia zdravotného stavu posudkový lekár ústredia stanovil na jún 2025 (vo veku 6 rokov s minimálne neurologickým vyšetrením, psychiatrickým a psychologickým vyšetrením). Uviedla, že správny orgán rozhodol o.i. aj o tom, že nepriznáva peňažný príspevok na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, hoci je maloletá odkázaná na tento, kedy sa vozidlo využíva na realizovanie sociálnych aktivít (rehabilitácie sa považujú za liečebný proces, ale osobné motorové vozidlo využívané za účelom rehabilitácie v Košiciach, aj mimo Košíc a aj ďalšie aktivity, na ktorých je jej venovaná pozornosť tak zo strany rodinných príslušníkov, ako aj priateľov, navštevujeme starých rodičov v meste aj mimo mesta, príbuzných (bratrancov a sesternice), rodinných priateľov, chodí na prechádzky do prírody, do mesta, do materského centra, na plávanie, do hyperbarickej komory a tieto aktivity však pri sociálnej posudkovej činnosti neuviedla, nakoľko ich považujem za samozrejmé. Nesúhlas vyjadruje aj s rozhodnutím úradu, ktorým jej nebol priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu, podľa prílohy č. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Žalovaný zmenil rozhodnutím č.: UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2022/6988 zo dňa 17. mája 2022 odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/OPPNKŤZPAPČ/SOC/2022/139928-4 /správny orgán prvého stupňa/ zo dňa 17. februára 2022 vo výrokovej časti a uviedol, že je zastúpená zákonnou zástupkyňou. Uviedol, že Komplexný posudok úradu č. KE0/RPČ/SOC/2022/140060 č.z. 2022/178411 zo dňa 16. februára 2022, určil posudzovanú za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku stanovenia miery funkčnej poruchy (ďalej len „MFP“) 70% podľa časti XV. 1.c), prílohy č. 3 Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia odkázanú na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu bol stanovený na január 2024. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia posudzovanej úrad nenavrhol kompenzovať peňažným príspevkom na osobnú asistenciu. Podľa lekárskeho posudku č.: UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 04. mája 2022 (vydaného ústredím) posudzovaná maloletá spĺňa kritériá odkázanosti na osobnú asistenciu, nakoľko je fyzicky a mentálne postihnutá do takej miery, že nie je schopná bez pomoci asistencie vykonávať bežné aktivity prislúchajúce veku takmer 3 rokov a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (konkrétne ich aj uviedol).

5. Žalovaný sa s dôvodmi, pre ktoré ústredie nenavrhol sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia maloletej Vivien kompenzovať peňažným príspevkom na osobnú asistenciu stotožnil, (uvedené sú v komplexnom posudku ústredia zo dňa 16. mája 2022 a v rozhodnutí ústredia zo dňa 17. mája 2022 a zastáva názor, že maloletá Vivien je odkázaná na osobnú asistenciu pri všetkých činnostiach uvedených v prílohe č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z. z.. Uviedol, že osobná asistencia je vhodná pre ľudí, ktorí chcú byť nezávislí na tom, kedy je niekto schopný a ochotný im zabezpečiť pomoc a fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú schopné samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť. Prvým predpokladom aktivity je schopnosť fyzickej osoby stanoviť si rozsah hodín osobnej asistencie, ktorý bude potrebovať v závislosti od jej životného štýlu. Fyzická osoba si sama vyhľadáva a vyberá osobného asistenta, či osobných asistentov, komplexne ich informuje o činnostiach, ktoré budú vykonávať, atď.. " Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím prestáva byť v pozícii opatrovaného a stáva sa aktívnym subjektom riešenia svojej životnej situácie (na rozdiel od maloletej pozn. Správneho súdu).

I. Správna žaloba

6. Žalobkyňa v správnej žalobe žiadala správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v platnom a účinnom znení rozhodnutie žalovaného č.: UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2022/6988 zo dňa 17. mája 2022 zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie žalovanému so žalobných dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c) ad) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku a uvádza, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci s je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, alebo nedostatok dôvodov.

7. Má za to, že v osobe žalobkyne ide o ťažko zdravotne postihnuté dieťa, ktorého zdravotný stav a následky z neho vyplývajúce sú uvedené v komplexnom posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice č.: UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 16. mája 2022. V rozhodnutí zo dňa 17. mája 2022 žalovaný odkazuje na § 14 ods. 3 a § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. s tým, že osobná asistencia je určená predovšetkým pre ľudí, ktorí sú schopní preberať zodpovednosť za organizovanie toho kto, kedy a akým spôsobom im bude zabezpečovať pomoc pri činnostiach, ktoré by vykonávali sami, keby nemali zdravotné postihnutie.

8. Žalobkyňa, zastúpená zákonnou zástupkyňou k citovanému uvádza, že Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn.: PL. ÚS 16/2018-104 z 2. apríla 2020 však spôsobil, že od 20. mája 2020 stratilo ustanovenie § 22 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. prvej vety, účinnosť (peňažný príspevok na osobnú asistenciu bolo možné poskytnúť najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím) a správny orgán v konaniach vo veci peňažného príspevku na osobnú asistenciu odo dňa 20. mája 2020 nemôže uplatňovať vekovú hranicu. Žalobkyňa uvádza, že ak by žalovaným uvedené atribúty - očakávania mala fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím spĺňať, nemohlo by ísť o maloleté dieťa, mysliac tým dieťa v detskom veku, ako je aj maloletá Vivien, nakoľko nie je v jeho schopnostiach a možnostiach tieto podmienky - očakávania splniť. Napriek tomu žalovaný uviedol, že na dieťaťa nie je možné aplikovať ustanovenie § 20 ods. 2 zákona č. 467/2008 Z. z., ani v súvislosti s odstránením vekovej hranice, a má za to, že v prípade maloletého dieťaťa nie je možné aplikovať ustanovenie § 20 ods. 2 zákona č. 467/2008 Z. z., a v rozhodnutí zo dňa 17. mája 2022 uviedol, že mal. Vivien nie je odkázaná na osobnú asistenciu, nakoľko nie je duševne schopná riadiť osobu, ktorá by jej zabezpečovala pomoc, plánovať si, rozhodovať a ovplyvňovať jej aktivity, nejednalo by sa u nej o vlastné rozhodovanie a ovplyvňovanie životných situácií, čím by sa nedosiahol účel osobnej asistencie uvedený v § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z..

9. Podľa žalobkyne však peňažný príspevok na osobnú asistenciu neprihliada na vek fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, t.j. peňažný príspevok na osobnú asistenciu môže byť priznaný aj dieťaťu (bez ohľadu na jeho vek, t.j. aj maloletej Vivien), keďže veková hranica vo vzťahu k poskytnutiu peňažného príspevku na osobnú asistenciu bola zrušená. Podľa nej peňažný príspevok na osobnú asistenciu môže byť priznaný aj ročnému, dvojročnému, či trojročnému dieťaťu a je potrebné zdôrazniť, že žiadne z takýchto maloletých detí (a to ani zdravé dieťa), nie je schopné riadiť osobu, ktorá by mu zabezpečovala pomoc, plánovala mu, rozhodovala a ovplyvňovať jeho aktivity, a u žiadnych z takýchto maloletých detí nejde o vlastné rozhodovanie a ovplyvňovanie životných situácií.

10. Nesúhlas vyjadrila s rozhodnutím úradu, ktorým nebol priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu maloletej, ktorá potrebuje pomoc pri všetkých činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S dcérou však realizuje aj ďalšie aktivity, na ktorých je jej venovaná pozornosť tak zo strany rodinných príslušníkov, ako aj našich priateľov. Pravidelne navštevujeme starých rodičov v meste aj mimo mesta, príbuzných (bratrancov a sesternice), rodinných priateľov, chodíme na prechádzky do prírody, do mesta, do materského centra, na plávanie, do hyperbarickej komory. Tieto aktivity som však pri sociálnej posudkovej činnosti neuviedla, nakoľko som ich považovala za samozrejme.

11. V tejto súvislosti žalobkyňa podaním zo dňa 08.08.2022 dala do pozornosti že Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp.zn.: 3Sa/14/2021-58 zo dňa 29.03.2022 rozhodol v podobnom prípade kladne, hoci podľa vyjadrenia posudkového lekára ústredia žalobkyňa v posudzovanej veci je odkázaná na osobnú asistenciu.

12. Žalovaná vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 14.07.2022 navrhuje, aby krajský súd vo veci rozhodol procesným postupom podľa §107 ods. 2 SSP, t.j. bez nariadenia pojednávania formou verejného vyhlásenia rozsudku. Správna žaloba žalobkyne nie je dôvodná, vychádza len z presvedčenia, že napadnutým rozhodnutím žalovaného došlo k zásahu do subjektívnych práv žalobkyne vzhľadom aj na dotknutý nález ústavného súdu. Spornou otázkou, ktorá je namietaná v správnej žalobe, je zhodnotenie účelu osobnej asistencie podľa § 20 ods. 2 Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu vo vzťahu k nepriznaniu peňažného príspevku aj v kontexte nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 16/2018-104 z 2. apríla 2020 (ďalej len „nález“), ktorý dňom vyhlásenia od 20.05.2020 stratilo ustanovenie § 22 ods. 2 prvej vety zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu účinnosť (podľa uvedeného ustanovenia peňažný príspevok na osobnú asistenciu bolo možné poskytnúť najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím).

13. Žalovaný k uvedenému uvádza, že napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu v súlade s Ústavou SR, platnými hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom diskrečná právomoc správneho orgánu predstavuje ponechanie možnosti žalovanému v týchto intenciách formulovať svoje závery autonómne. Skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe žalovaný vychádzal boli zistené správnym procesným postupom, rozhodnutie žalovaného bolo z hľadiska aplikovanej právnej úpravy vecne správne a zákonné a z hľadiska hodnotenia dôkazov úplné, a preto žalovaný navrhuje, aby krajský súd predmetnú žalobu podľa § 190 v spojení s § 199 ods. 3 SSP ako nedôvodnú zamietol. Spornou nie je veková hranica, ale dosiahnutie samotného účelu osobnej asistencie vzhľadom na aktivizáciu, podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľno časových aktivít.

14. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice napadnutým nevyhovel žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu z dôvodu, že táto forma kompenzácie nebola v komplexnom posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice číslo KEO/RPČ/SOC/2022/140060 č. z. 2022/178411 zo dňa 16.02.2022 navrhnutá. Posudkový lekár odvolacieho orgánu na základe podaného odvolania a predloženej spisovej dokumentácie vedenej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vydal lekárske posudok číslo UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 04.05.2022, v zmysle ktorého je miera funkčnej poruchy posudzovanej 70% podľa prílohy č. 3, časti XV. 1 .c) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, pre stavy po traume (úraze) hlavy a mozgu s vnútroľbovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti, poruchy ťažkého stupňa. Uvedenému ochoreniu zodpovedá percentuálne rozmedzie 70-80%. Hodnotený je pri dolnej hranici percentuálneho rozmedzia vzhľadom k tendencii k neurologickému zlepšovaniu od úrazu.

15. Posudzovaná sa na základe vyššie uvedeného považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Z lekárskeho posudku odvolacieho orgánu vyplýva, že posudzovaná je takmer 3 ročné dieťa, dievča, ktoré na základe priložených lekárskeho nálezu a v súlade s prvostupňovým LP je uznané ako osoba ŤZP s MFP 70% kvôli poškodeniu mozgu následkom úrazu. V júli 2021 spadla posudzovaná maloletá z výšky cca 6 metrov, utrpela ťažký úraz mozgu s pomliaždením a krvácaním, bola urgentne operovaná s odstránením krvácania a príľahlej časti kosti lebky za účelom liečby opuchu mozgu. Potrebovala komplexnú intenzivistickú liečbu, napojená bola na umelú pľúcnu ventiláciu cez tracheostómiu. Prvotne bola v hlbokom bezvedomí, následne pre rozvoj vodnatielky operačne revidovaná, zavedená drenáž hydrocefalu do bruška. V októbri 2021 bola prepustená z nemocnice v zlepšenom stave. Posudzované dieťa je naďalej závažne neurologicky postihnuté, obmedzene spolupracujúce, so spastickou ľavostrannou triparézou a slabým úchopom ľavou rukou. Pravou hornou končatinou dokáže hýbať, má narušenú jemnú motoriku. Pohľad nesleduje a cielene nefixuje, nerozpráva, ani nevydáva zvuky. Trvá kvalitatívna porucha vedomia. Je ležiaca, imobilná, aj keď už začína sedieť, na nohy sa však nepostaví. Zrakové postihnutie nie je zatiaľ definitívne zhodnotené, dorozumievanie pohľadom nie je funkčné. Má poruchy kontinencie, je plienkovaná. Nie je schopná samostatne prijímať potravu, potrebuje byť kŕmená. U maloletej je odporúčaná ďalšia intenzívna rehabilitačná liečba, aj liečba hyperbáriou.

16. Posudkový lekár odvolacieho orgánu k peňažnému príspevku na osobnú asistenciu v svojom lekárskom posudku uvádza, že osobná asistenciu poskytovaná deťom nemá slúžiť ako náhrada rodičovskej starostlivosti. Osobný asistent má pomáhať dieťaťu vykonávať tie aktivity, ktoré by dieťa rovnakého veku bez zdravotného postihnutia vykonalo bežne samo, bez asistencie a pomoci inej osoby. Preto na základe § 2 ods. 4) k zákonu č. 447/2008 Z. z. a v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3) citovaného zákona spĺňa posudzovaná maloletá kritéria odkázanosti na osobnú asistenciu, nakoľko je fyzicky aj mentálne postihnutá do takej miery, že nie je schopná bez pomoci a asistencie vykonávať tieto bežné detské aktivity prislúchajúce veku takmer 3 rokov. Cieľom je napredovanie liečebného procesu. Posudzovaná maloletá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu: -polohovanie-osobná hygiena-obliekanie a vyzliekanie-podávanie jedla-podávanie liekov. Ostatné aktivity sú vykonávané v rámci riadnej rodičovskej starostlivosti.

17. Odvolací orgán s odkazom na závery v komplexnom posudku UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 16. mája 2022 nenavrhol sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia mal. A. B. kompenzovať peňažným príspevkom na osobnú asistenciu a to z nasledujúcich dôvodov. Aj posudzovaná je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, avšak v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia nie je u posudzovanej prítomná schopnosť samostatného a správneho rozhodovania o aktivitách, čo prakticky znemožňuje jej začleňovaniu sa do okolitého spoločenského prostredia, bez prevažujúcej závislosti na rozhodovaní inej osoby, ktorá by riadila všetky jej činnosti a aktivity. Jej analytické a syntetické schopnosti nie sú dostatočne rozvinuté do takej miery, aby dokázala rozpoznať potrebné predpoklady a možné riziká ňou plánovaných činností a aktivít, smerujúcich k integrácii. To znamená, že nie je duševne schopná riadiť osobu, ktorá by jej zabezpečovala pomoc, plánovať si, rozhodovať a ovplyvňovať svoje aktivity, a preto účel osobnej asistencie by v zmysle zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu nebol naplnený.

18. Odvolací orgán vychádzal pri posudzovaní odkázanosti maloletej na požadovaný peňažný príspevok z nasledovných ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že osobná asistenciu, ako nástroj sociálnej pomoci je určený pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú schopné samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím prestáva byť v pozícii opatrovaného a stáva sa aktívnym subjektom riešenia svojej životnej situácie. Pri osobnej asistencii sa od fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím očakáva vysoká miera aktivity, angažovanosti, schopnosti plánovania a preberania zodpovednosti vo všetkých fázach jej realizácie. Prvým predpokladom aktivity je schopnosť fyzickej osoby stanoviť si rozsah hodín osobnej asistencie, ktorý bude potrebovať v závislosti od jej životného štýlu. Fyzická osoba si sama vyhľadáva a vyberá osobného asistenta, či osobných asistentov, komplexne ich informuje o činnostiach, ktoré budú vykonávať atď. Osobná asistenciu je určená predovšetkým pre aktívnych ľudí, ktorí chcú a sú schopní preberať zodpovednosť za organizovanie toho kto, kedy a akým spôsobom im bude zabezpečovať pomoc pri činnostiach, ktoré by vykonávali sami, keby nemali zdravotné postihnutie. Osobná asistenciu je vhodná pre ľudí, ktorí chcú byť nezávislí na tom, kedy je niekto schopný a ochotný im zabezpečiť pomoc. Odvolací orgán prihliadal aj na vek maloletej, ktorý v období, keď prebiehala sociálna posudková činnosť bol necelé tri roky. Pomoc, ktorú navrhol posudkový lekár odvolacieho orgánu pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ako je polohovanie, osobná hygiena, obliekanie a vyzliekanie, podávanie jedla a podávanie liekov patria k prirodzeným rodičovským povinnostiam, a aj preto v rozpore s lekárskeho posudkom nezohľadnil pomoc zo strany osobného asistenta v komplexnom posudku a z tohto dôvodu nepriznal rozsah hodín osobnej asistencie.

19. Pokiaľ maloletá žalobkyňa v zastúpení zákonnej zástupkyne v tejto súvislosti dáva do pozornosti Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/2018-104 z 2. apríla 2020, ktorý dňom vyhlásenia od 20.05.2020 stratilo ustanovenie § 22 ods. 2 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu prvej vety účinnosť (podľa uvedeného ustanovenia peňažný príspevok na osobnú asistenciu bolo možné poskytnúť najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím), správny orgán v konaniach vo veci peňažného príspevku na osobnú asistenciu odo dňa 20.05.2020 nemôže uplatňovať vekovú hranicu. K uvedenej skutočnosti žalovaný uvádza, že aj napriek tomu, že veková hranica vo veci osobnej asistencie bola zrušená, odvolací orgán posudzovanej požadovaný

peňažný príspevok nepriznal, pretože nebola splnená ďalšia zákonom stanovená podmienka pre navrhnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

II. Dôvody rozhodnutia správneho súdu

20. Správny súd konajúc v súlade s ustanoveniami zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj SSP) v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 199 ods. 1/ písm. c/ a d/ Správneho súdneho poriadku, podľa § 137 ods. 4 SSP oznámil v preskúmvanej veci verejné vyhlásenie rozsudku bez nariadenia pojednávania v miestnosti č. 206 Krajského súdu v Košiciach, dňa 22. februára 2023. Správny súd po preskúmaní správnej žaloby, jej dôvodov a po preskúmaní administratívneho spisu žalovaného, ako aj napadnutých rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa a žalovaného žalobu označil ako nedôvodnú. Správny súd žalobu zamietol podľa § 190 SSP. Rozsudok zverejnil pre neúčast' žalobkyne a žalovaného na úradnej tabuli tunajšieho súdu podľa § 137 ods. 4 SSP.

21. Predmetom súdneho prieskumu pred správnym súdom bolo rozhodnutie žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2022/6988 zo dňa 17. mája 2022, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, č. KE1 /OPPNKŤZPAPČ/SOC/2022/139928-4, zo dňa 17. februára 2022, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že nevyhovelo žiadosti zo dňa 29. decembra 2021 a nepriznal maloletej žalobkyne peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

22. Správny súd v konaní preskúmvajúc rozhodnutia podľa § 199 ods. 1 Správneho súdneho poriadku súčasne konštatuje, že v správnych veciach správne súdy postupujú neformálne a posudzujú žalobu podľa dikcie § 135 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy a to postupom v zmysle § 134 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, kedy v prípade, že ide o preskúmanie správnej žaloby vo veciach sociálnych podanej fyzickou osobou kedy nie je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby.

23. Úlohou správneho súdu však nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ani nahrádzať jeho činnosť pri jeho rozhodovaní. Správny súd má povinnosť vziať za základ úvah o zákonnosti a správnosti rozhodnutia žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa námietky žalobcu a ich relevantnosť, s prihliadnutím na svoju úlohu a to, poskytnúť ochranu práv a oprávnených záujmov žalobcu pred takým konaním a rozhodovaním orgánov verejnej správy, ktoré by jeho práva porušovali. Správny súd pritom upriamuje pozornosť na to, že nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzovať, či je správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

24. Vychádza z toho, že účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím, preto v konaní o jeho preskúmanie posudzuje, či rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré netrpí vadou spôsobilou ovplyvniť zákonnosť rozhodnutia, a či orgány verejnej správy svoje zistenie presvedčivo odôvodnili. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa zásadne obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné, najmä s ohľadom na prameň, z ktorého pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania, a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Zákonnosť postupu správny súd skúma na základe rovnakých kritérií ako zákonnosť rozhodnutí.

25. Správny súd tiež konštatuje, že pre jeho rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP), a že preskúmvanú vec hodnotil s prihliadnutím na skutkové zistenia na základe záverov z lekárskeho správ a odborných posudkov, ktoré tvoria odborný predpoklad správnosti zistenia skutkového stavu. S odkazom, že podľa § 135 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konštatuje, že nepochybne sa zdravotný stav v ľudskom organizme vyvíja. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 Ústavy SR je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho

štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

26. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 6 ods. (2) písm. c/ SSP Správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

Podľa § 134 (2) písm. d/ SSP, správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak. o.i. ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba.

Podľa § 135 ods. (1) Správneho súdneho poriadku, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

Podľa § 135 ods. 2) pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak a) ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k), b) rozhoduje podľa § 192 písm. a) Správneho súdneho poriadku.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správnomu orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správnomu orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správnomu orgánu dokladovať.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa §46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa §14 ods.3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č.4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v §20 ods.2.

Podľa § 20 ods. 1) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľno časových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia.

Podľa § 22 ods. 1) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1) odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytnúť peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostiach uvedených v prílohe č.4.

27. Správny súd je oboznámený so zásadou, že posudzovanie zdravotného stavu sa vykonáva na základe nálezov odborných lekárov a komplexných posudkov, kde sa zohľadňuje nielen samotný trvalý chorobný nález, ale aj jeho stupeň, forma a rozsah jeho trvalého funkčného znevýhodnenia ako aj stabilizovaná judikatúra, že medicínske závery uvedené v lekárskejších posudkoch a tieto správny súd nepreskúma. Poukazuje ale aj na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nastavil rámec pravidiel, podľa ktorých lekárskejší posudok má byť logický a presvedčivý a skutkové zistenia zodpovedať výsledkom jeho podkladov. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa definuje zákon.

28. Správny súd konštatuje, že komplexný odborný posudok ktorý spĺňa požiadavku úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, a sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, je spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Žalobkyňa namietala záver žalovaného o nesplnení zákonných podmienok na priznanie nároku na príspevok o osobnú asistenciu a poukazovala na vyžadujúcu osobitnú starostlivosť o maloletú dcéru. Spornou otázkou v konaní bolo, či zdravotný stav maloletej žalobkyne z hľadiska jeho odkázanosti na osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 4 obsahovo napĺňa pokiaľ posudkový lekár odvolacieho orgánu pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu určil činnosti ako je polohovanie, osobná hygiena, obliekanie a vyzliekanie, podávanie jedla a podávanie liekov, ktoré patria k prirodzeným rodičovským povinnostiam, a aj preto napriek lekárskejšmu posudkom zohľadnil konkrétnu pomoc zo strany osobného asistenta ako poskytovanú rodičom, ktorého povinnosť nie je nahradiť a z tohto dôvodu nepriaznil rozsah osobnej asistencie ako sociálnej pomoci ako potrebný.

29. V zmysle relevantnej právnej úpravy, nie každý nepriaznivý zdravotný stav možno automaticky (bez ďalšieho) chápať ako vyžadujúcu si takúto starostlivosť. V prílohe č. 4 k zák. č. 461/2003 Z. z. sú osobitne pre skupiny medicínskych diagnóz patriacich do príslušnej (spoločnej) kapitoly stanovené charakteristiky určujúce špecifické požiadavky na stupeň (druh, kvalitu, rozsah či štádium) postihnutia. Až po zistení prítomnosti atribútov závažnosti určených pre jednotlivé kapitoly príslušnej prílohy, možno to ktoré ochorenie či stav kvalifikovať ako vyžadujúce, resp. nevyžadujúce si osobitnú starostlivosť.

30. Žalovaný posúdil vzhľadom na vek a zdravotný stav maloletého dieťaťa, že vyžaduje osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy a súd mal za to, že tak napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj komplexný posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa sa riadne vysporiadali so závažnosťou zdravotného stavu maloletej, ako aj s otázkou potreby osobitnej starostlivosti v podobe

príspevkov na osobnú asistenciu o maloleté dieťa do 3 rokov, ktoré však je v starostlivosti rodiča a to vzhľadom na potreby maloletej.

31. Súd vyhodnotil rozsah a dôvody vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu žalovaného po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu. Zdôrazňuje a súhlasí s tým, že posudzovanie toho, či stav dieťaťa vyžaduje príspevok na osobnú asistenciu, je odbornou medicínskou otázkou a závisí od odborného lekárskeho posúdenia. Na to, aby si súd mohol urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok, musí mať správny súd k dispozícii nielen vypracovaný posudok, ktorý musí spĺňať požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, v ktorom sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, na základe ktorých je potom možné uplatnený nárok na dávku priznať, alebo nepriznať. V danom prípade ide o 3 ročné dieťa, pritom zákon upravoval do 6 rokov dieťaťa možnosť poskytnutia príspevku.

32. Príspevok na osobnú asistenciu o maloleté dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom je nepretržitá, ktorá mu neposkytuje starostlivosť akú potrebuje v tomto veku, sa neposudzuje len na základe fyzického, mentálneho a zmyslového postihu posudzovaného dieťaťa so zdravou osobou rovnakého veku a pohlavia, ale rozhodujúcim je rozsah, druh, stupeň preukázaného funkčného postihnutia. Práve táto otázka vzhľadom na maloletú charakter tejto kompenzácie v podobe príspevku na osobnú asistenciu vylučuje.

33. Súd si je vedomý, že posudzovanie toho, či stav dieťaťa vyžaduje osobitnú starostlivosť je odbornou medicínskou otázkou a závisí od odborného lekárskeho posúdenia, musí však pripomenúť, že záver o tom, či oprávnená osoba spĺňa, alebo nespĺňa podmienky nároku na patrí žalovanému. Žalovaný ako správny orgán konštatoval, že posúdenie zdravotného stavu je v kompetencii posudkového lekára, k tomu však súd dodáva, že rozhodnutie v konaní vydáva správny orgán, ktorý aplikuje právnu normu na zistený skutkový stav a so zreteľom na tvrdenia a argumenty, má mať na zreteli či je, alebo nie je potrebný príspevok na osobnú asistenciu a nie, aby správny orgán bez ďalšieho, formálne prevzal komplexného posudku. Správny orgán je povinný náležite dbať na dostatočné, zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie svojich rozhodnutí individualizovaným záverom a obdobné nároky je povinný klásť aj na lekárske posudky, ktoré sú podkladom jeho rozhodnutí.

34. Súd opakovane vyslovuje názor, že správny orgán síce prevzal záver posudkového lekára a vzhľadom na charakter veci, v ktorej ide o dieťa v 3 rokoch, v opatere rodičovskej starostlivosti sa sociálna pomoc vo forme príspevku na osobnú asistenciu konvaliduje s rodičovskou starostlivosťou. Posudkový lekár odvolacieho orgánu na základe podaného odvolania a predloženej spisovej dokumentácie vedenej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vydal lekárske posudok číslo UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 04. mája 2022. V zmysle tohoto je miera funkčnej poruchy posudzovanej 70% podľa prílohy č. 3, časti XV. 1 .c) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, pre stavy po traume (úraze) hlavy a mozgu s vnútrolebkovým krvácaním, s trvalými poruchami v neurologickej, psychiatrickej, psychologickej a zmyslovej oblasti poruchy ťažkého stupňa. Uvedenému ochoreniu zodpovedá percentuálne rozmedzie 70-80%. Hodnotený je pri dolnej hranici percentuálneho rozmedzia vzhľadom k tendencii k neurologickému zlepšovaniu od úrazu. Posudzované dieťa je naďalej závažne neurologicky postihnuté, obmedzene spolupracujúce, so spasticou ľavostrannou triparézou a slabým úchopom ľavou rukou. Pravou hornou končatinou dokáže hýbať, má narušenú jemnú motoriku. Pohľad nesleduje a cielene nefixuje, nerozpráva, ani nevydáva zvuky. Trvá kvalitatívna porucha vedomia. Je ležiaca, imobilná, aj keď už začína sedieť, na nohy sa však nepostaví. Zrakové postihnutie nie je zatiaľ definitívne zhodnotený, dorozumievanie pohľadom nie je funkčné. Má poruchy kontinencie, je plienkovaná. Nie je schopná samostatne prijímať potravu, potrebuje byť kŕmená. U maloletej je odporúčaná ďalšia intenzívna rehabilitačná liečba, aj liečba hyperbáriou.

35. Posudkový lekár odvolacieho orgánu k peňažnému príspevku na osobnú asistenciu v svojom lekárskom posudku uvádza nasledovné: Osobná asistenciu poskytovaná deťom nemá slúžiť ako náhrada rodičovskej starostlivosti. Osobný asistent má pomáhať dieťaťu vykonávať tie aktivity, ktoré by dieťa rovnakého veku bez zdravotného postihnutia vykonalo bežne samo, bez asistencie a pomoci inej osoby. Preto na základe § 2 ods. 4) k zákonu č.447/2008 Z. z. a v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3) citovaného zákona spĺňa posudzovaná maloletá kritéria odkázanosti na osobnú asistenciu, nakoľko je fyzicky aj mentálne postihnutá do takej miery, že nie je schopná bez pomoci a asistencie vykonávať tieto bežné detské aktivity prislúchajúce veku takmer 3 rokov. Cieľom je napredovanie liečebného procesu. Posudzovaná maloletá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe

č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu: -polohovanie, osobná hygiena, obliekanie a vyzliekanie, podávanie jedla, podávanie liekov. Ostatné aktivity sú vykonávané v rámci riadnej rodičovskej starostlivosti. V komplexnom posudku UPS/US6/SSVODPPKPC2/SOC/2022/7019 zo dňa 16. mája 2022 nenavrhol sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia mal. A. B. kompenzovať peňažným príspevkom na osobnú asistenciu a to z nasledujúcich dôvodov.

36. Z vyjadrenia posudkového lekára odvolacieho orgánu v lekárskom posudku vyplýva, že posudzovaná je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, avšak v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia nie je u posudzovanej prítomná schopnosť samostatného a správneho rozhodovania o aktivitách, čo prakticky znemožňuje jej začleňovaniu sa do okolitého spoločenského prostredia, bez prevažujúcej závislosti na rozhodovaní inej osoby, ktorá by riadila všetky jej činnosti a aktivity. Ide o dieťa a jeho analytické a syntetické schopnosti nie sú dostatočne rozvinuté do takej miery, aby dokázalo rozpoznať potrebné predpoklady a možné riziká ňou plánovaných činností a aktivít, smerujúcich k integrácii a to znamená, že nie je ešte duševne schopná riadiť osobu, ktorá by jej zabezpečovala pomoc, plánovať si, rozhodovať a ovplyvňovať svoje aktivity, a preto účel osobnej asistencie by v zmysle zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu nebol naplnený. Maloletá je zastúpená rodičom a odvolací orgán vychádzal pri posudzovaní odkázanosti maloletej na požadovaný peňažný príspevok z nasledovných ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu.

37. Podľa § 14 ods. 3 a § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu“) je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2 je aktivácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľno časových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia, ale jej charakterom.

38. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že osobná asistencia, ako nástroj sociálnej pomoci je určený pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú schopné samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím neprestáva byť v pozícii opatrovaného, ale stáva sa aktívnym subjektom riešenia svojej životnej situácie. Pri osobnej asistencii sa od fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím očakáva vysoká miera aktivity, schopnosti plánovania a preberania zodpovednosti vo všetkých fázach jej realizácie. Prvým predpokladom aktivity je schopnosť fyzickej osoby stanoviť si rozsah hodín osobnej asistencie, ktorý bude potrebovať v závislosti od jej životného štýlu. Fyzická osoba si sama vyhľadáva a vyberá osobného asistenta, či osobných asistentov, komplexne ich informuje o činnostiach, ktoré budú vykonávať atď. Osobná asistencia je určená predovšetkým pre aktívnych ľudí, ktorí chcú a sú schopní preberať zodpovednosť za organizovanie toho, kto, kedy a akým spôsobom im bude zabezpečovať pomoc pri činnostiach, ktoré by vykonávali sami, keby nemali zdravotné postihnutie. Osobná asistencia je vhodná pre ľudí, ktorí chcú byť nezávislí na tom, kedy je niekto schopný a ochotný im zabezpečiť pomoc. U žalobkyně ide o maloletú osobu, v čase rozhodovania 3 ročnú, v rodičovskej starostlivosti a tak príspevok štátu v tejto situácii v podobe príspevku.

39. Správny súd vyjadruje presvedčenie, že zákon peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažko zdravotných postihnutých má iné nezastupiteľné nástroje, napr. príspevok na prevádzku motorového vozidla. Žalovaný pri vyhotovení komplexného posudku prihlídal aj na vek maloletej, ktorá v období, keď prebiehala sociálna posudková činnosť dovŕšila necelé tri roky.

40. Orgán verejnej správy /správny orgán/ je povinný dbať na dostatočné, zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie svojich rozhodnutí. Absenciu odôvodnenia správneho rozhodnutia súd nezistil. Vo vyjadrení k žalobe, resp. v iných vyjadreniach pred správnym súdom argumentáciu zopakoval. Súd súhlasí s názorom, že orgán verejnej správy nemôže spochybňovať závery odborníkov a súčasne ho to nezabavuje rozhodnutie v potrebnom rozsahu odôvodniť. Ak lekárske posudky, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu, a sú dostatočne a dôveryhodné, sú základom pre zdôvodnenie, je

úlohou správneho orgánu, aby zabezpečil odstránenie takýchto nedostatkov v rámci správneho konania, ktoré by spôsobovali nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia orgánu verejnej správy založeného na odbornom medicínskom posúdení, z ktorého odôvodnenie vychádza. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné najmä pre účastníkov konania (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. októbra 2005, sp. zn. 4So/266/04).

41. Správny súd konštatuje, že odôvodnenia rozhodnutí napadnutých správnu žalobou zodpovedajú týmto kritériám v zmysle § 191 ods. 1 pís. d/ SSP, a orgány verejnej správy sa riadili touto povinnosťou.

42. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 a nasl. SSP a contrario a neúspešnej žalobkyni nepriznal právo na úplnú náhradu trov konania. Žalovanému odôvodnené trovy konania nevznikli podľa § 168 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 1 mesiaca odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.